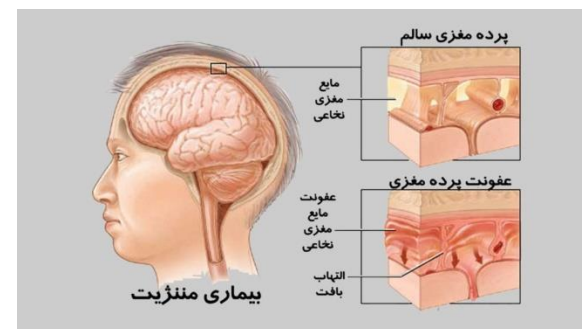

❖ شرح بیماری

- التهاب پرده‌هایی که سطح مغز و نخاع را می‌پوشانند مننژیت نامیده می‌شود.
- این بیماری به وسیله عفونت باکتریایی یا ویروسی ایجاد می‌شود. علائم ویروسی خفیف هستند اما مننژیت باکتریایی می‌تواند خطرناک باشد. مننژیت باکتریایی بیشتر در کودکان زیر ۵ سال دیده می‌شود با این حال در هر سنی ممکن است اتفاق افتد.

❖ علائم

نشانه‌های اولیه مننژیت شاید شبیه آنفولانزا باشد این علائم از چند ساعت تا چند روز بعد از آغاز بیماری بروز می‌کنند.

در شیرخواران علائم غالباً گنگ و یا مبهم است و می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- ✓ بد حالی عمومی
✓ تب

- ✓ استفراغ
- ✓ نخوردن غذا
- ✓ گریه و بی‌قراری

در کودکان بزرگتر ممکن است تمام علائم فوق به اضافه علائم دیگر دیده شود مانند:

- ✓ سردرد شدید
- ✓ حساسیت و انزجار از نور شدید و صدای بلند
- ✓ سفتی عضلات، به خصوص عضلات گردن

- ✓ در تمام سنین ابتلا به ممکن است همراه با علائمی مانند گیجی اختلال هوشیاری و گاه تشنج باشد. در برخی کودکان مبتلا به مننژیت، بشورات جلدی مشخصی به صورت نقاط مسطح صورتی یا قرمز که با فشار دست محو نمی شوند دیده می شود.

❖ علل شایع

- ✓ **مننژیت باکتریایی:** مننژیت باکتریایی حاد زمانی رخ می‌دهد که باکتری وارد جریان خون می‌شود و بعد از آن به مغز و نخاع مهاجرت می‌کند همچنین این نوع مننژیت باکتریایی می‌تواند زمانی رخ دهد که باکتری مستقیماً به مننژ حمله کند که این می‌تواند ناشی از عفونت گوش یا سینوس‌ها و یا شکستگی جمجمه و یا در موارد نادرتر بعد از برخی از جراحی‌ها رخ دهد.

- ✓ مننژیت ویروسی: این نوع از مننژیت معمولاً خفیف بوده خود به خود یا کم‌کم می‌شود. ویروس‌ها، مثلاً، هرپس، سیمپلکس، HIV

اوریون ربو ویروس‌ها (مانند ویروس غرب نیل) و ... نیز می‌توانند موجب مننژیت ویروسی شوند.

- ✓ **مننژیت قارچی:** این نوع از مننژیت نسبتاً نادر است و موجب بروز مننژیت مزمن می‌شود. گاهی اوقات ممکن است مشابه مننژیت باکتریایی باشد. این شکل از مننژیت از فردی به فرد دیگر قابل سرایت نیست. مننژیت کریپتو کوکال شایع‌ترین فرم قارچی این بیماری است که افراد دارای ضعف سیستم ایمنی مانند مبتلایان به ایدز را درگیر می‌کند. اگر این بیماری با داروهای ضد قارچ درمان نشود مرگ آفرین خواهد بود.

مننژیت ممکن است در اثر عوامل غیر عفونی مانند واکنش های شیمیایی، آلرژی های دارویی، برخی از انواع سرطان ها و بیماری های التهابی، مانند سارکوئیدوز ایجاد شود.

عوامل خطر

- ✓ عدم واکسیناسیون
- ✓ سن: بیشتر موارد مننژیت در کودکان زیر ۵ سال رخ می‌دهد. مننژیت باکتریایی نیز بین افراد زیر ۲۰ سال شایع است.
- ✓ زندگی کردن در مجتمع‌های شلوغ مانند خوابگاه‌ها
- ✓ حاملگی: بارداری خطر ابتلا به عفونت باکتریایی که موجب مننژیت می‌شود را افزایش می‌دهد.
- ✓ ضعیف شدن سیستم ایمنی بدن

مننژیت چیست؟

تهیه کننده: زهرا عابدی (کارشناس پرستاری)

بیمارستان امام حسن مجتبی

زمستان ۱۴۰۳

منبع: برونر سودارث ۲۰۲۲

مسئول علمی بخش: دکتر مجتبی زرین

کد مستند سازی: pph.in.49.3

طول چند هفته با استراحت مطلق و مصرف مایعات زیاد درمان خواهد شد.

✓ **مننژیت قارچی:** با داروهای ضد قارچ درمان می‌شود.

اگر علت مننژیت شما مشخص نیست ممکن است پزشک تا زمان مشخص شدن علت بیماری درمان ضد ویروسی و آنتی بیوتیکی را شروع کند.

❖ داروها

- ✓ استفاده از آنتی بیوتیک‌ها
- ✓ استفاده از داروهای ضد التهاب
- ✓ استفاده از داروهای ضد تشنج
- ✓ درمان سایر مشکلات مانند سردرد، تهوع و...
- ✓ در صورت مصرف داروهای ضد بارداری به پزشک اطلاع دهید.

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه

نمایید؟

- ✓ سردرد به ویژه در ناحیه پشت سر
- ✓ استفراغ جهنده
- ✓ تشنج
- ✓ اختلال در سطح هوشیاری از منگی و خواب آلودگی تا بیهوشی
- ✓ خم شدن لگن و زانوی بیمار هنگام خم شدن گردن

❖ عوارض احتمالی

مشکلات حافظه، ناتوانی در یادگیری، آسیب مغزی مشکلات در راه رفتن، تشنج، نارسایی کلیوی، شوک و مرگ

❖ پیشگیری

- ✓ تمرین عادات خوب بهداشتی
- ✓ سالم ماندن با استراحت ورزش و غذای سالم
- ✓ هنگام عطسه یا سرفه از پوشیده بودن دهانتان مطمئن شوید
- ✓ در زمان حامله با پختن گوش تا دمای ۷۴ درجه و عدم مصرف پنیر غیر پاستوریزه از ابتلا به لیستریوز پیشگیری کنید.

❖ تشخیص

- ✓ شرح حال و معاینه توسط پزشک
- ✓ کشت خون
- ✓ تصویربرداری (سیتی اسکن و ام آر آی)
- ✓ آزمایش مایع نخاعی

❖ درمان

- ✓ **مننژیت باکتریایی:** این نوع از مننژیت باید بلافاصله با آنتی بیوتیک داخل وریدی درمان شود.
- ✓ **مننژیت ویروسی:** آنتی بیوتیک‌ها نمی‌توانند آن را درمان کنند. این نوع از مننژیت معمولاً خود به خود و در